

Populace podle věkových skupin a vzdělání v letech 2010 a 2019

(Graf 16)

Zdroj: VŠPS, ČSÚ, průměry za roky 2010 a 2019

První kategorie – „bez vzdělání + ZŠ“ – obsahuje osoby bez vzdělání, s neukončeným základním vzděláním a s ukončeným základním vzděláním, přičemž první dvě kategorie vykazují příliš nízké hodnoty a v grafu by byly samostatně nezřetelné. Ze stejného důvodu obsahuje skupina „úplné středoškolské vzdělání“ všechny typy studia s maturitou a nástavbové studium.

Oproti roku 2010 celkově v České republice přibylo 122 tisíc žen a 160 tisíc mužů ve věku 25 a více let. Z pohledu dosaženého vzdělání přibyli hlavně vysokoškoláci. Za uplynulých 10 let došlo ke zvýšení počtu vysokoškolsky vzdělaných pětadvacetiletých a starších žen o 310 tisíc, mužů o 180 tisíc; na úkor vyučených.

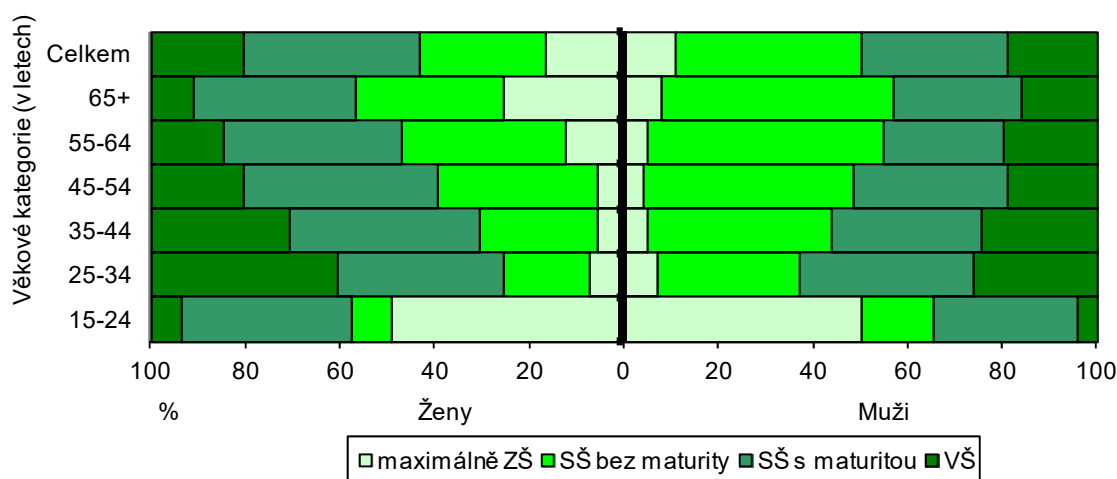
U osob ve věku 25 a více let s maximálně základním vzděláním a vyučených naopak došlo k poklesu. Ubylo 176 tisíc žen s maximálně základním vzděláním, 63 tisíc vyučených žen a 93 tisíc vyučených mužů. Zde je nutno dodat, že v populaci mužů stále převažují vyučení. Naopak, ženy nejčastěji končí své studium maturitou. Pětadvacetiletých a starších maturantek přibylo ve sledovaných letech o padesát tisíc více.

V roce 2019 bylo zjištěno 265 tisíc vysokoškolaček ve věku 25–34 let a 241 tisíc vysokoškolaček ve věku 35–44 let.

V roce 2019 nadále pokračuje trend, kdy mezi mladými ženami převládají vysokoškolačky. Jejich podíl představoval ve věkové kategorii 25–34 let 39 %, což bylo dokonce více, než v této kategorii zaujímaly maturantky (35 %). Počet vysokoškolsky vzdělaných žen se v této věkové kategorii ve srovnání s rokem 2010 zvýšil o 60 tisíc žen. K nejvyššímu nárůstu vysokoškolaček (o 121 tisíc žen) však došlo v následné věkové kategorii, a to ve věku 35–44 let.

U mužů ve věku 25–34 let převažovali maturanti (262 tisíc, 37 %). Ve věkové kategorii 35–44 let to byli vyučení (341 tisíc, 44 %). Vysokoškolsky vzdělaných mužů přibylo v tomto věku oproti roku 2010 o 78 tisíc (na 212 tisíc mužů).

Vzdělání celé populace podle věku v roce 2019
(Struktura podle úrovně vzdělání)

Akademičtí pracovníci podle pohlaví a profesního zařazení v roce 2019

(Graf 17)

Zdroj: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Akademičtí pracovníci jsou odměňováni z kap. 333, Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ze státního rozpočtu a jsou uváděni ve fyzických osobách k 31. 12.

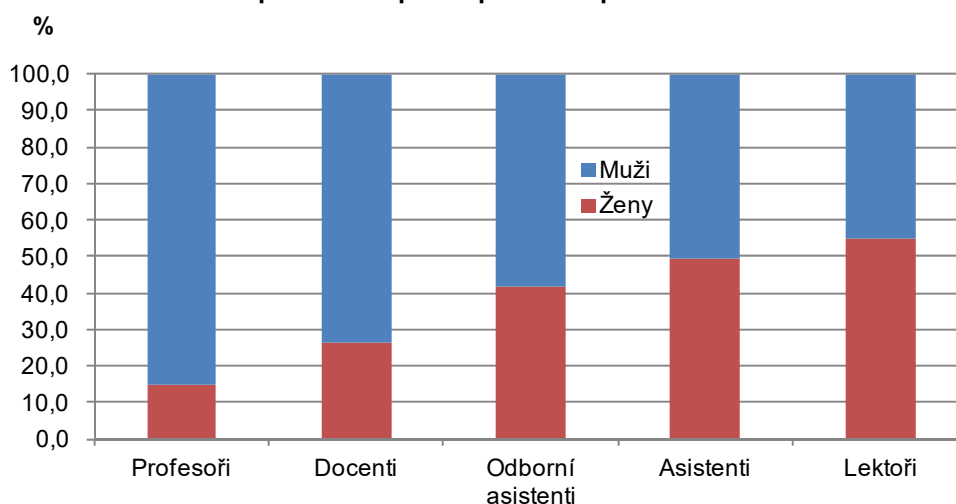
V roce 2019 bylo v České republice 22 836 akademických pracovníků, z nichž většinu (63 %) tvořili muži. Jejich podíl byl tím vyšší, čím výše byli postaveni v profesním zařazení. Z 2 509 profesorů činil podíl mužů 85 % a z 4 562 docentů 74 %.

Poněkud odlišná situace platí v případě odborných asistentů, asistentů – a zejména lektorů.

Z 11 847 odborných asistentů představoval podíl mužů 59 % a mezi 2 101 asistenty již byl poměr pohlaví vyrovnaný. U vysokoškolských lektorů pak dokonce převládají ženy. Z 1 225 lektorů činí jejich podíl 55 %.

Zároveň v případě vysokoškolských lektorů můžeme sledovat nejvýraznější početní nárůst oproti roku 2003. Tehdy na vysokých školách působilo pouze 394 lektorů. Struktura žen a mužů však zůstává víceméně neměnná.

Akademičtí pracovníci podle pohlaví a profesního zařazení

Průměrný hrubý měsíční plat řídicích pracovníků ve školství v letech 2015 a 2019 (Graf 18)

Zdroj: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy; podkladová data Informačního systému o platu na Ministerstvu financí

Údaje o řídicích pracovnících nezahrnují přípravné třídy ZŠ a přípravný stupeň ZŠ speciálních. Naopak, zahrnují školy zřízené podle § 16, odst. 9 ŠZ (tj. školy určené pro děti / žáky / studenty se speciálními vzdělávacími potřebami). V roce 2017 došlo ke změně metodiky, což se promítlo do zpětného přepočítání celé časové řady od roku 2011.

Srovnáme-li průměrné hrubé mzdy řídicích pracovníků ve školství mezi lety 2015 a 2019, je zřejmé, že došlo k jejich růstu. Je ale třeba mít na paměti, že průměr je střední hodnotou, kterou ovlivňují hodnoty extrémní.

Na základních, středních školách, na konzervatořích ani na vyšších odborných školách nezaznamenaly ženy v řídicích pozicích výrazně nižší platy než jejich mužští kolegové. Nejsou zde ani výraznější platové rozdíly podle typů škol.

**Průměrný hrubý měsíční plat řídicích pracovníků ve školství
v letech 2015 a 2019 podle pohlaví**

